

L'ECONOMIA SOCIAL EN LES LLEIS

LA NOVA LLEI D'ECONOMIA SOCIAL DE CANÀRIES

per Amalia Rodríguez González
Professora Titular de la Universitat de Valladolid

El passat 20 de juny es va publicar en el Butlletí Oficial de Canàries la Llei d'Economia Social (**Llei 3/2022 de 13 de juny, d'Economia Social de Canàries**, BOC núm. 121, de 20 de juny de 2022).

En el Preàmbul de la norma s'esmenta l'Estatut d'Autonomia de Canàries (Llei orgànica 1/2018 de 5 de novembre, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Canàries) en el qual es fa referència al fet que correspon a la Comunitat Autònoma de Canàries, en els termes previstos en l'art. 149.1. 13a de la Constitució Espanyola, la competència amb caràcter exclusiu en relació al foment i ordenació del sector de la economia social.

Després de fer una referència general als antecedents històrics, el Preàmbul destaca que el concepte d'economia social que hui coneixem és un concepte elaborat per a la Comissió Europea pel Centre Internacional d'Investigació i Informació sobre l'Economia Pública Social i Cooperativa (CIRIEC).

Justificant l'oportunitat d'aquesta norma, continua assenyalant que la necessitat d'aprovar en el seu moment una Llei d'Economia Social d'àmbit estatal (Llei 5/2011), estava en estreta relació amb els principis i els objectius que inspiraven la Llei d'Economia Sostenible, en la mesura en què l'economia social és en certa manera precursora i està compromesa amb el model econòmic de desenvolupament sostenible en la seua triple dimensió: econòmica, social i mediambiental. En aquest sentit, i fent referència a la descentralització competencial que caracteritza el sistema territorial de l'Estat, ha promulgat una diversitat de normes substantives de les diferents entitats de l'economia social, la regulació de la qual correspon a l'àmbit de competències autonòmiques, reforçant amb això, segons indica, la visibilitat institucional d'aquestes.

La promulgació de la Llei orgànica 1/2018 de 5 de novembre de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Canàries, en concret l'article 118 fa possible la justificació de la promulgació d'una Llei d'Economia Social pròpia. El Govern Canari, en aquest sentit, ha vingut adoptant mesures diverses de foment de l'economia social, en aquest cas mitjançant el Servei Canari d'Ocupació i materialitzat en subvencions dirigides a fomentar creació i consolidació d'empreses d'economia social, empreses d'inserció i també subvencions per a la realització d'activitats de difusió, foment i formació de l'economia social. Com a raons justificatives de l'aprovació d'aquesta norma fa referència també a la necessitat d'aquesta regulació pròpia en atenció a les especificitats de Canàries, i al respecte a la particularitat de la insularitat i a la seua pròpia realitat econòmica.

En la idea de la publicació d'aquesta norma s'han atés els mandats internacionals, en particular els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides per a 2030 (ODS). En aquest sentit, la Llei d'Economia Social de Canàries corrobora la consideració sobre com les activitats i projectes de les empreses, entitats i organitzacions de l'economia social contribueixen a aconseguir aqueixos ODS traslladant valors de solidaritat i acció empresarial responsable en benefici de les persones i de l'interés general. També s'ha atés els mandats nacionals, i s'ha donat trasllat a tots els interlocutors socials que tinguen un interés directe i indirecte en aquesta llei per a fer-los partícips d'una norma que pretén generar sinergies en relació amb la consolidació i amb l'expansió de les entitats de l'economia social.

Fa referència el Preàmbul del text també als efectes sobre la cohesió social que se centren en el com-

portament diferencial de les empreses i entitats de l'economia social, a través de la creació de valor social mitjançant la creació d'ocupacions inclusives i amb la incorporació de persones amb dificultats d'accés a l'ocupació ordinària, o a l'economia mercantil.

De la mateixa forma es produeix una reducció de la precarietat en l'ocupació, menor dispersió salarial, majors nivells d'igualtat en la incorporació de les dones en els diferents àmbits, també el de direcció i on la bretxa salarial és per tant més reduïda, donant finalment rellevància a l'àmbit dels serveis socials o a l'educació.

En relació amb la cohesió territorial, el text destaca la importància de la creació d'activitat econòmica i ocupació a les ciutats intermèdies i en les zones rurals, atorgant major grau de competitivitat a l'economia rural, major promoció dels productes locals i artesanals i, per tant, majors oportunitats de la ciutadania d'aquests entorns, afavorint el manteniment de la població rural en els municipis.

Finalment, la justificació ve de la mà de la idea que els beneficis que la economia social ofereix a la societat en la Comunitat Autònoma Canària es troben actualment infra desenvolupats tant pel que fa a les societats cooperatives com a les societats laborals. Així, aquesta norma servirà per a impulsar un model de desenvolupament econòmic i social sostenible i equilibrat amb el medi ambient, aportant solucions al complicat panorama soci laboral i dinamitzant l'autoocupació i l'emprenedoria en el territori.

El text, que compta amb **19 articles**, està dividit des del punt de vista sistemàtic en **quatre capítols**. El capítol I fa referència a les Disposicions Generals i està compost al seu torn per cinc articles: objecte, finalitat, concepte, àmbit d'aplicació i principis orientadors.

El segon, que porta per títol: Entitats de l'economia social, fa esment en els articles 6, 7, 8 i 9 a les entitats de l'economia social de la Comunitat Autònoma de Canàries, al catàleg canari d'entitats de l'economia social, a la pèrdua de la condició d'entitat d'economia social i a l'organització i representació.

El capítol III, referit al foment i ordenació de l'economia social, compost pels articles 10 a 14 es refereix al foment, ordenació i difusió del sector de l'economia social, a la planificació i execució de les activitats de foment i ordenació, a les noves iniciatives d'economia social, a l'impuls de la responsabilitat social empresarial, igualtat i conciliació en les entitats de l'economia social de Canàries i, finalment, a la integració de les entitats de l'economia social en les estratègies per a la millora de la productivitat.

El capítol IV, finalment, fa esment a la comissió de l'Economia Social de Canàries, a les seues funcions i composició, als nomenaments i cessaments i al funcionament. El text finalitza amb tres disposicions addicionals referides a la informació estadística sobre les entitats de l'economia social, l'estratègia canària d'economia social i el foment de la responsabilitat social empresarial i sostenibilitat.

Conclou amb una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

Més informació sobre les novetats legislatives en Economia Social a Espanya, en l'Observatori Espanyol de l'Economia Social, Àrea Jurídica

**OBSERVATORIO ESPAÑOL
DE LA ECONOMÍA SOCIAL**

<http://observatorioeconomiasocial.es/servicios-cidec-novedades-juridicas.php>

XIX CONGRÉS INTERNACIONAL D'INVESTIGADORS EN ECONOMIA SOCIAL DE CIRIEC-ESPANYA

**TecnoCampus Mataró-Maresme
Mataró (Barcelona), del 19 al 21 d'abril de 2023**

**Amb la col·laboració de: Càtedra d'Economia Social del Tecnocampus,
Ajuntament de Mataró, Xarxa d'Economia Solidària (XES), Xarxa ENUIES,
Fundació Roca i Galès, Caixa d'Enginyers, TUSGSAL**

Informació sobre el Congrés a:

www.ciriec.es

CIRIEC-Espanya

Universitat de València. Facultat d'Economia.

Av dels Tarongers s/n. Despatx 2P21, 46022 – València (Espanya)

Tlf: 96 382 84 89